

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA.

282 Kysymys. A. L. Mistä on oppi Kristuksen sijaissovituksesta saanut alkunsa, ja tukevatko sitä oppia vanhan testamentin profeetat kuten Jesaias kirjassaan (53: 4-5) ja uudessa testamentissa esim. hebrealaiskirje (9: 28)?

Vastaus. 1) Oppi sijaissovituksesta sai selväpiirteisen ja dogmatischen muotonsa vasta keskiajan skolastikoilta, ja tietysti sitä tukevat raamatussa sekä vanhan että uuden testamentin sanat ulkonaisesti käsitettyinä. Aate on juutalainen ja ilmenee sentähden monessa kohdin vanhaa testamenttia. Juutalaiset uskoivat veriuhrin sovittavaan voimaan. Erotus teurastetun lampaan ja ristiinnaulitun välillä on vain laajuudessa, ei laadussa.

2) Tieteellinen raamatunkritiikki on nykyään sillä kannalla, että profetallisilla ennustuksilla ei ole mitään tekemistä Jeesuksen kanssa, sillä Jeesuksen elämä ja esiintyminen ei missään suhteessa vastannut ennustuksia. Profettain Messias oli oleva kuningas, joka toisi rauhan maailmaan ja tekisi ihmiset onnellisiksi ulkonaisesti. Mitä erityisesti Jesaiakseen tulee, hän nähtävästi tarkoittaa Israelin kansaa puhuessaan esimerkiksi 53:nnessä luvussa „hänestä“. Tämä on muuten esoterisesti selvä, sillä Israel eli „Herran valittu kansa“ ei suinkaan tarkoita juutalaisia, vaan niitä ihmisiä, jotka muodostavat, niinkuin me nyt sanomme, Valkoisen Veljeskunnan, ja tämä Israel eli Valkoinen Veljeskunta totisesti kärsii läpi aikojen ihmisten syntien takia.

3) Hebrealaiskirje on erittäin ihana mystillinen kirjoitus. Sitä ei ollenkaan ymmärrä ilman avainta. Avain on mystillinen Kristus, josta Paavali puhuu, Vapahtaja meidän sisässämme, korkeampi minämme, joka on osallinen Logoksen elämästä ja joka kerran, kun me kuolemme pois itsekkyydestämme, kuten meidän kaikkien „tuomio“ eli pakko on, nousee ylös loistossa ja iankaikkisessa autuudessa.

283 Kysymys. A. L. Mitä tarkoitti Jeesus „lohduttajalla“, kun hän sanoi opetuslapsilleen: „Lohduttaja, Pyhä Henki, jonka Isä on lähettävä minun nimeeni, hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teille kaikki, mitä minä teille sanonut olen“?

Vastaus. Lohduttaja on totuuden henki, joka elähyttää kunkin ihmisen sisäistä olemusta. Jokainen ihminen rakastaa sydämessään totuutta ja kaipaa ja tietämättäänkin etsii totuutta. Ihminen on Isästä Jumalasta syntyisin, ja vaikka hän aineellisen elämän pyörteissä on tämän tosiasian unohtanut, elää hänen sisässään jumalallinen totuuden kaipuu, joka varsinaisesti tekee hänet ihmiseksi. Kun Mestari on meidän keskellämme, silloin usko ja luottamus häneen voi saada meidät unohtamaan, että tie Mestarin jumalantuntoon kulkee pitkän etsimisen kautta, mutta kun Mestari poistuu näkyvistämme, silloin totuuden henki valtaa järkemme ja sydämemme, ja me näemme aivankuin uudessa valossa, mitä tuo rakas Mestari todella opetti ja neuvoi.

284 Kysymys. A. L. Onko sellaisella henkilöllä oikeus yhtyä jäseneksi Teosofiseen Seuraan, joka sydämestään kannattaa teosofisia oppeja ja haluaa tulla paremmaksi ihmiseksi, vaan huomaa itsensä heikoksi soturiksi ja saa usein surulla muistella Mestarin sanoja: „Joka luulee seisovansa, katsokoon, ettei hän lankee“?

Vastaus. Sellaiset ihmiset ovat tervetulleita. Jäsenyyden ehto on ainoastaan usko ihmisten yleiseen veljeyteen, vapaus uskonkiihkosta ja dogmatismista ja halu elää suurten inhimillisten aatteiden puolesta. Mestarien perustama Teosofinen Seura ei ole tullut vanhurskaita vaan syntisiä pelastamaan.

285 Kysymys. A. L. Mistä johtuu pelko ja kammo astralitason oloja kohtaan ja miten se on voitettava?

Vastaus. Kolminaismaailman kaikki synty ja paha, sen kaikki tuskat ja kärsimykset ja kauhut kuvastuvat räikeimmässä muodossaan astralitasolla, joka on tunteiden varsinainen koti. Pelko ja kammo poistuu ihmisestä sitä myöten kuin hän itse voittaa itsekkäät tunteensa, halunsa ja himonsa. Tämä tapahtuu jokapäiväisessä elämässä mietiskelyn ja ajattelun avulla. Säännöllinen meditaatio nostaa ihmistä alemman itsensä yli ja aukaisee himon, vihan ja pelon kolminkertaisen solmun, joka sitoo hänet astralitason harhoihin.

286 Kysymys. S. J. Mikä tarkoitus pakottaa jumaluuden astumaan alas aineeseen ja pitkäsen kiertokulun kautta palaamaan takaisin siihen, mistä se lähti?

Vastaus. Voisin tehdä toisen kysymyksen: mikä pakottaa ihmissielua jättämään taivaan ilot syntyäkseen fyysilliseen maailmaan ja kuoltuaan taas palatakseen takaisin taivaan iloihin? Karma tietysti pakottaa. Mutta onhan ero maailmaan syntyvän ja maailmasta kuolevan ihmissielun välillä. Paljon on sielu kokenut fyysillisen elämänsä aikana, rikkaampana ja kehittyneempänä se palaa takaisin taivaalliseen kotimaahansa.

Kysyjän kysymyksessä on pieni virhe. Jumaluus ei astu alas aineeseen. Jumaluus on salaisuus kaiken takana. Aineeseen astuvat ainoastaan jumalallisten eli taivaallisten olentojen lukemattomat joukot.

287 Kysymys. T. H. Mitä mieltä ovat tietoisimmat teosofit: onko Jeesuksen kuolleista-ylösnousemus tapahtunut niinkuin evankeliumeissa kerrotaan? Varsinkin materialistisissa piireissä luetaan paljon kirjaa „Miten Jeesus kuoli?“, jossa kerrotaan toisin kuin evankeliumeissa.

Vastaus. Kirjanen „Miten Jeesus kuoli?“ on saksalainen tekele; olkoon sillä oma arvonsa. Tosiseikka on, että Mestari näyttäytyi kuolemansa jälkeen niin kutsutussa „harharuumiissa“, silloin kun salaisia kristillisiä mysteριοita vietettiin. Niin tapahtuu joskus vielä tänä päivänäkin, mutta ensimmäisinä vuosikymmeninä Jeesuksen kuoleman jälkeen oli se miltei jokapäiväinen tapahtuma.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA.

288 Kysymys. N. M. Miksi ei vuoden 1910 Tietäjän 47:nmellä sivulla olleeseen 181:seen kysymykseen vastattaissa ja vuoden 1909 Tietäjän 200:nmella sivulla olleeseen 4:nteen lasten kysymykseen vastattaissa ole puhuttu mitään kahdesta Jeesuksesta niinkuin tämän vuoden Tietäjän 5:nmellä sivulla?

Vastaus. Se Mestari, joka *varsinaisesti* on tekemisissä kristinuskon kanssa, on entinen opetuslapsi Jeesus ben Perachja, joka eli ennen Kristusta ja syntyi jälleen Apollonius Tyanalaisena. Toinen opetuslapsi Jeesus ben Joseph, joka eli meidän ajanlaskumme alussa, on *historiallisesti* tärkeä, koska evankeliumit ilmeisesti sisältävät piirteitä hänen elämästään ja puheita hänen suustaan, jotka ihmeellisellä tavalla paljastivat erästä Logoksen olemuspuolta. V:n 1909 ja 1910 kysyjät tarkottivat tietysti kysymyksellään sitä olentoa, jonka välityksellä kristinuskko varsinaisesti perustettiin ja joka on toiminut kristinuskon Mestarina, vaikkeivat tienneet, että hän eli 100 vuotta ennen Kristusta. Vastaukset olivat sentähden sen mukaiset.

289 Kysymys. J. L. Viime kuun Tietäjässä sanotaan, että Saksan Teosofinen Seura on omassa suunnassaan kehittynyt ristiriitaiseksi teosofisia periaatteita vastaan. Pyytäisin kysyä, mitkä ovat nuo ristiriidat Saksan Teosofisessa Seurassa.

Vastaus. Ne mainittiin jo samassa uutisessa. Saksan T. S:n hallinto ei viime kesänä antanut looshikirjaa muutamille T. S:n jäsenille sillä perusteella, että he olivat Itäisen Tähdien Järjestön jäseniä. Sama hallinto päätti joulukuun 8 p:nä, että I. T. J:n jäsen ei saa olla jäsenenä Saksan T. S:ssa. Tämä on tietysti ristiriidassa T. S:n perussääntöjen kanssa, joiden mukaan T. S. muodostaa veljeyden ytimen katsomatta *uskontunnustukseen*, rotuun j. n. e.

290 Kysymys. J. L. Minkä synn tähden Saksan Teosofinen Seura ja intialainen ylisihteeri Bhagavan Das eivät hyväksy Idän Tähdien Järjestöä?

Vastaus. Saksan T. S:ssa on tietenkin jäseniä, jotka hyväksyvät I. T. J:n, vaikka tohtori Steiner ja hänen kannattajansa eivät sitä tee. Entinen Intian T. S:n ylisihteeri Bhagavan Das on kirjottanut I. T. J:ä vastaan, koska hän pelkää siitä aiheutuvan jonkinlaista personanpalvelusta. Tohtori Steiner puolestaan ei hyväksy I. T. J:ä, koska se puhuu Kristuksen toisesta tulemisesta ja tohtori Steiner taas opettaa, että Kristus ei tule.

291 Kysymys. J. L. Erään kerran esitettiin Tietäjässä Jeesuksen muotokuva ymmä nimitys, että hän on uusi opettaja. Sittenmin on Tietäjässä sanottu, että Alcyone tulisi

olemaan tuo suuri opettaja. Nämä asiat menevät mielestäni ristiin. Pyytäisin kysyä, kumpiko heistä tulee se olemaan.

Vastaus. Kysymyksessä on pari erehdystä. Tietäjässä ei ole koskaan ollut Jeesuksen muotokuvaa. Tietäjän Joululehdessä v. 1909 oli jäljennös Schmiechenin maalaamasta Kristus-päästä, joka muistuttaa Boodhisattvaa. Tietäjässä ei ole ainakaan toimituksen puolelta väitetty, että Alcyone tulisi olemaan tuo uusi suuri opettaja, vaikka on mainittu, että monet I. T. J:n jäsenet niin uskovat. Varmasti tulee esiintymään paljon opettajia maailmassa ja niistä joku on korkein. Uskokaamme että hän on Boodhisattva (Kristus). Hän silloin ei esiinny omassa nykyisessä ruumiissaan, vaan käyttää jonkun opetuslapsen ruumista, olkoon tuo opetuslapsi sitten Alcyone tai joku muu.

292 Kysymys. J. L. Onko niissä Steinerin kirjoissa, jotka on suomenkielelle käännetty, täydellisesti esitetty Steinerin kanta teosofiaan nähden, vai onko se vieraskielisissä kirjoissa tarkemmin esitetty?

Vastaus. Päästäkseen oikeille selville jonkun kirjailijan maailmankatsomuksesta on tarpeellista tutustua kaikkiin hänen tärkeimpiin teoksiinsa. Parhaiten luulen, että Steinerin kanta teosofiaan nähden näkyy kirjasta *Theosophie*, jota ei ole suomeksi.

293 Kysymys. M. Y. Nykyään on Kansan Tahdossa ollut erään tamperelaisen K. V. Kinoksen ilmotus kirjottamastaan kirjasta *Viisauden käärmeet eli mystillisten porttien tiirikka*. Hän kehuu Suomen etevimmän teosofin myöntäneen, että hän on avannut yhden sinetin. Hän muka selittää kirjassaan teosofian ja spiritismin ja magian järjen valossa, mutta hän on raaka materialisti ja minun mielestäni hänen teoksensa on aivan arvoton. Miten Te arvostelette hänen teoriaansa, jos olette sitä tutkinut!

Vastaus. Se on tietysti käytännöllisesti katsoen arvoton ja alhainen. Kirjotin samasta tekijästä pari sanaa viime vuoden Tietäjässä sivulla 253.

294 Kysymys V. I. Jumalallinen laki, jonka sellaisena pitäisi olla ehdoton, täydellinen ja poikkeukseton, kieltää ihmistä tappamasta. Kuitenkin on ihminen pakotettu tappamaan (eläimiä tai ainakin kasveja, joiden välille ei jyrkkää rajaa voi vetää), koska hänen fyysillinen elämänsä on muuten mahdoton. Kuinka on tämä ristiriita selvitettävä?

Vastaus. Elämä ja kuolema vaihtelevat niin kutsutussa kolminaismaailmassa, joka täten on kuoleman vallan alainen ja jossa tappaminen on mahdollista. Ihminen on olemukseltaan korkeamman – siveellisen – maailman jäsen, jossa kuolemaa ei tunneta. Tullakseen itsetietoiseksi omasta kuolemattomuudestaan ihmisen täytyy

askel askelelta lakata tappamasta ja voittaa kolminaismaailmaan kuuluva personallinen itsekkyytensä. Ensimmäinen askel tappamattomuuden ihannetta kohti on lakata eläimiä tappamasta.

295 Kysymys. N. M. Tacitus, tuo kuuluisa historioitsija, roomalainen pakana, joka eli samalla vuosisadalla kuin Kristus, kertoo *Annaleissaan* kristittyjen saaneen nimensä Kristuksesta, jonka Pontius Pilatus mestautti Tiberiuksen hallitessa. Eikö tämä ole pätevä todistus Kristuksen väkivaltaisen kuoleman historiallisuudesta?

Vastaus. V. H. V. Tacitus kirjotti *Annaleissaan* (n. v. 117 j. Kr.) nuo usein todistetut sanat, miten Nero pelastuakseen syytöksistä Rooman palon johdosta „sälytti syyn niiden päälle, jotka häpeätekojensa takia olivat vihattuja ja joita kansa kutsui kristityiksi Se, josta tämä nimi sai alkunsa, Kristus, kärsi kuolinrangaistuksen Pontius Pilatuksen kautta Tiberiuksen hallitessa. Mutta tuo hetkeksi tukahutettu vahingollinen taikausko puhkesi uudelleen esiin ei ainoastaan Judeassa, tuon ilkeyden pesäpaikassa, vaan myös Roomassa, minne joka taholta kaikki ajateltavissa olevat kauheudet ja riettaudet kokoontuvat ja löytävät kannattajia“. Suunnaton määrä kristittyjä otettiin kiinni ja rangaistiin „ei niin paljon vikapäinä palonsytytykseen kuin heidän *vihastaan ihmiskuntaa kohtaan*.“

Jos tämä on „pätevä todistus“ jostakin, niin se on siitä, että Tacitus ei tuntenut kristityitä vaan piti heitä jonkun inhottavan taikauskon kannattajina, ihmiskunnan vihamiehinä. Kuinka voi ajatellakaan, että hän olisi tehnyt joitakin „tutkimuksia“ todentaakseen sen yleisesti levinneen traditsioonin, että heidän perustajansa oli Pontius Pilatuksen aikana tapettu Judeassa. „Tacitus sanoo, mitä legenda kertoi. Jos hän olisi puhunut brahmaneista, olisi hän sanonut heidän saaneen nimensä eräästä Brahmosta, joka oli elänyt Intiassa, sillä hänestäkin on legenda olemassa; eikä silti Brahma olisi ollut olemassa ihmisenä, koska Brahma on ainoastaan yksi personoidun Jumaluuden olemuspuolista. Koska Tacituksella oli historiassaan puhuttavana Nerosta ja kristittyjen lahkosta, kertoi hän tuon nimen otaksutun synnyn, välittämättä siitä, oliko koskaan ollut olemassa Kristusta vai oliko se jonkun tarinan sankari. Tuollainen tutkimus oli hänen työstään aivan liian kaukana.“ Näin kirjotti yli 100 vuotta sitten tutkija Dupuis ja se pitää vielä yhtä hyvin paikkansa. Tacituksella ei ollut mitään halua ottaa selkoa tuosta (hänen mielestään) mitättömästä lahkosta.

269 Kysymys. N. M. Miksikä V. H. V. kirjassaan „Onko Kristus historiallinen todellisuus?“ tekee niin suuren numeron „Pilatuksen Teoista“ eli „Nikodemuksen evankeliumeista“, koska esim. Frederich Hammerich jo enemmän kuin 40 vuotta takaperin „Kirkkohistoriassaan“ on sanonut sitä ainoastaan sepitetyksi kertomukseksi?

Vastaus. V. H. V. Tietääkseni olen „Pilatuksen Teoista“ sanonut juuri saman kuin Hammerich. „Se on ilmeinen tekaisu, keksitty tarina“ (s. 84). Nykyaikana en usko, että kukaan järki-ihminen enää pitää tuota kirjaa alkuperäisenä, s. o. Pilatuksen laatimana. Olen juuri kirjassani kummastellut, kuinka äärimmäisen herkkäuskoisia ja epäkriittillisiä olivat ensiäikojen kristityt, kun he ilman muuta nielaisivat tuon sepityksen?

297 Kysymys. N. M. Edellämäin mainitussa kirjassaan V. H. V. sanoo, etteivät Joh. ev. min tapaukset ole otetut tosioloista vaan näkemisistä henkisillä tasoilla. Samaa hän sanoo Paavalista. Kuinka he kuitenkin puhuvat Jeesuksen Pontius Pilatuksen aikana tapahtuneista kärsimyksistä ja väkivaltaisesta kuolemasta?

Vastaus. V. H. V. En muista, että Paavali missään kirjeessään mainitseisi Pontius Pilatusta. „Johannes“ tietysti Pilatuksesta kertoi, koska hänen kirjottaessaan jo edelliset evankeliumit olivat valmiit ja hän niitä käytti puitteina.

298 Kysymys. N. M. V. H. V. näyttää edellämäin mainitussa kirjassaan toisin paikoin, esim. siv. 129-136 olevan sitä mieltä, että Jeesuksen väkivaltainen kuolema on historiallinen tapahtuma. Kirjansa viimeisellä sivulla hän taasen kutsuu Jeesuksen elämän loppunäytelmää sepitykseksi. Mikä on V. H. V:n todellinen kanta tässä asiassa?

Vastaus. V. H. V. Olen kirjassani esittänyt sen ajatuksen, että evankeliumein kertomus Jeesuksen elämänlopusta on pyhä sepitys, mysteriodraama. En katso itselläni olevan aihetta ja oikeutta muodostaa itselleni omaa „kantaa“ siitä, mitenikä *historiallinen* Jeesus päätti päivänsä. Kirjassani esitän kuitenkin *arveluna*, että hän olisi kivitetty ja kuolemansa jälkeen ripustettu puuhun, kuten juutalaisten kirjat kertovat.

299 Kysymys. N. M. V. H. V. ja muutkin teosofit puhuvat paljon saduista, tarinoista, legendoista, jotka ovat historiallisesti perättömiä, joita hyvässä tarkoituksessa on sepitetty ymmärtämättömien kohottamiseksi. Ovatko samalla tavalla kertomukset H. P. Blavatskyn tekemistä „ihmeistä“ tarinoita ja myös *kertomukset* muista teosofisessa kirjallisuudessa löytyvistä „ihmeistä“, teosofein „näkemisestä“ y. m. pidettävät satuina?

Vastaus. V. H. V. Mikäli H. P. Blavatskystä ja muista teosofeista kerrotaan asioita, jotka ovat käyneet suusta suuhun ja joiden alkuperä on tuntematon, on parasta olla niihin luottamatta. Aivan toinen on laita niiden „ihmeiden“, jotka ovat silminnäkijöiden ja mukanaolijoiden todistamat, luotettavien henkilöiden vahvistamat. Niitä ei ainakaan voi ilman muuta syrjäyttää. Jeesuksesta taas ei ole

kukaan silminnäkijä mitään *kirjottanut*, mikä meille olisi säilynyt, ja tietty tosiasia on, että ensimmäisinä aikoina oli hänen elämästään liikkeellä suunnaton määrä sepitettyjä taruja, joita nykyään kutsutaan „apokryfiksi“.

(Tietäjä 1913 Maaliskuu N:o 3, ss. 160-164)

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA.

300 kysymys. N. M. Kirjassansa „Onko Kristus historiallinen todellisuus?“ sanoo V. H. V., ettei apostoli Paavali kirjeissään puhu minkään historiallisen Kristuksen syntymästä, kuolemasta ja ylösnousemisesta vaan kuvaa kussakin ihmisessä toistuvia henkisiä tapahtumia. Kuinka siis Paavali kuitenkin esim. 1 Timoth 6:13 puhuu historiallisen Kristuksen vaiheista Pontius Pilatuksen aikana? Eikö Paavali tässä todista Kristuksen kuolemaa Pontius Pilatuksen aikana historialliseksi tosiasiaksi?

Vastaus: V. H. V. Koska kerran nämä kysymykset ovat tulleet esille, lienee karmamme vastata, vaikka Tietäjän tila onkin liian niukka niiden käsittelemiselle.

Lausuin viime Tietäjässä, ettei Paavalin kirjeissä tietääkseni mainita Pontius Pilatusta, jotavastoin 1 Tim. 6:13 sanotaan Jeesuksen Kristuksen „kärsineen marttyyrikuoleman Pontius Pilatuksen aikana“ (martyreesantos epi Pontiou Peilatou). Mutta kun puhun Paavalin kirjeistä, tarkoitan yksinomaan niitä, jotka ovat hänen itsensä kirjottamia, enkä niitä myöhempiä sepityksiä, jotka käyvät hänen nimellään. Siksi en silloin ota huomioon hänen kuutta kirjettään filosofi Senecalle, kirjettä laodikealaisille, kolmatta kirjettä korintilaisille, jotka ovat meille säilyneet, enkä myöskään hänen „paimenkirjeitään“ (kahta kirjettä Timoteukselle, yhtä Titukselle), vaikka viimemainitut ovat U. T:n kanooniin otetut. Nämä kaikki on kritikki miltei yksimielisesti hylännyt, vaikka niihin kaikkiin on runsaasti pujotettu otteita Paavalin todellisista kirjeistä.

Vaikka tuollaiset sepitykset koettavatkin tarkasti jäljitellä alkuperäistä kirjoitus-tapaa, on tieteellä kyllä keinonsa niiden ilmisaamiseksi. Nämä keinot ovat osaksi historiallista ja kielitieteellistä laatua, osaksi loogilliseen järkeen perustuvia. Mitä erittäin 1 Timot. kirjeeseen tulee, ovat todistukset hyvin painavia. Kieli poikkeaa Paavalin muista kirjeistä: sisältää esim. 72 sanaa, jotka ei muualla U. T:ssä tavata, ja suuren joukon myöhempiä kirkollisia termejä ja jum.palveluksessa käytettyjä rytmillisiä lauseita (3:16; 6:15-16). Historiallinen tilanne kuuluu myöhempään aikaan, jolloin kirkolliset virkailijat (piispat ja presbyterit, diakonit ja palvelevaiset lesket) jo ovat asetetut, ja koko kirje on vain yhtenäistä kehotusta Timoteukselle pitämään lujasti kiinni ilmotetusta opista ja karttamaan „kerettiläisiä“, joiden vääriin oppeihin kautta rantain viitataan. Toisin paikoin näistä puhutaan ikäänkuin ne

olisivat olemassa, toisin paikoin (4:1) ennustuksen muodossa, ikäänkuin ne vasta „myöhemminä aikoina“ ilmestyisivät, jotta ne saataisiin sopimaan niihin kirjottajan aikuisiin gnostikkoihin, jotka vasta Paavalin jälkeen olivat alkaneet vaikuttaa.

Kirjeen määritelmät ovat kokonaan epäonnistuneet. Paavali on kirjottavinaan Timoteukselle Efesokseen, erottuaan hänestä ja lähdettyään itse Makedoniaan (1:3). Nytpä sattuu, että meillä juuri tältä ajalta on jälellä Ap. Tekojen säilyttämä luotettava päiväkirja, jonka mukaan Timoteus ei suinkaan jäänyt Efesokseen vaan matkusti jo Paavalin edellä Makedoniaan ja seurasi häntä sieltä Kreikkaan (Apt. 19:22, 20:4). Umpikirkollinen otaksuma on sentähden se, että Ap. Tekojen ajan jälkeen Paavali olisi Roomasta laskettu vapaaksi ja rientänyt käymään Vähässä Aasiassa, joutuakseen taas takaisin kärsimään kuoleman Neron aikana. Tällainen pikamarssi on välttämätön yksin ja ainoastaan sitä varten että nuo „paimenkirjeet“ saataisiin historiallisiksi, koska ne olisivat kirkollisen järjestyksen parhaimpana tukena. Mutta Paavali ei ollut sellainen vähäpätöinen henkilö, joka olisi voinut tällaista matkaa tehdä jättämättä siitä edes traditsiooniin minkäänlaista jälkeä.

Kirje on kirjoitettu toisen vuosisadan alussa, päättäen esim. siitä, että Luukaan evankeliumia toistetaan valmiina „kirjotuksena“ (Lk. 10:7-1. Tim. 5:18). Kerrassaan koomillista on lukea kuinka Paavali monivuotiselle työkuumppanilleen juhllallisesti vakuuttaa olevansa „saarnaajaksi ja apostoliksi asetettu: minä sanon toden Kristuksesta enkä valehtele“ (2:7). Tällainen huomautus ynnä suuri osa kirjeen sisällyksestä, mikäli se koskee seurakunnan järjestystä j. n. e., on aivan sopimatonta lausuttuna henkilölle, josta Paavali vastikään on eronnut ja jonka hän toivoo kohta taas saavansa nähdä (3:14). Mutta myöhemminä aikoina juuri nämä olivat niin tarpeelliset uskon vahvistukseksi.

Kysyjämme mainitsema viittaus (6:13) Pontius Pilatukseen on juuri lisätodistus Pilatus-traditsioonin *epähistoriallisuudesta*. Jos Paavali olisi itse suullisesti tai kirjallisesti puhunut Pilatuksesta, ei olisi näihin sepityksiinkään pujotettu tällaista „tiedotonta“ Kristuksen historiallisuuden todistamiseksi. Se on aivan samaa laatua kuin jos Annie Besant yksityisessä kirjeessään Leadbeaterille mainitseisi: „kuten muistat, kuoli H. P. Blavatsky Lontoossa kuningatar Viktorian hallitessa.“

301 Kysymys. N. M. Jos Paavali ei kirjeissään puhu historiallisesta Kristuksesta, vaan näkemisistä henkisillä tasoilla ja kussakin ihmisessä toistuvista henkisistä tapahtumista, niin kuinka hänen Kristuksensa silloin niin kovin samankaltaisesti kuin evankeliumein historiallinen Kristuskin asettaa esim. alttarin sakramentin ja nousee ylös kuolleista?

Vastaus. V. H. V. Puhe alttarin sakramentista on todella mieltäkiinnittävä, koska se on niitä ainoita, joissa Paavali suorastaan viittaa evankeliumin kertomukseen. Meillä ei ole minkäänlaista syytä epäillä I Korint. epistolan oikeaperäisyyttä, jossa tuo kertomus löytyy (11 luku). Korkeintaan voisi epäillä yksityisiä sanoja ja lauseenosia, koska kopioitsijat tällaisissa kohdissa usein täydensivät muististaan tunnettuja otteita

(Kats. esim. „isä meidän“ rukousta Lk. 11:2-4 uuden ja vanhan kään. mukaan). Mutta tätäkään ei tarvitse ottaa lukuun, koska kirje muuten on niin hyvin säilynyt.

Paavali kertoo saaneensa „Mestarilta (Kyrios) kuulla, että Mestari Jeesus sinä yönä, jona hänet petettiin j. n. e.“ Siis hän ei ollut tätäkään apostoleilta eikä kirkolta saanut vaan omalta Mestariltaan. Ja oliko tämä Mestari sama kuin Mestari Jeesus samassa lauseessa, on toinen kysymys. Joka tarkkaavasti lukee Paavalin kertomusta, huomaa, ettei siinä puhuta mistään kirkollisesta toimituksesta, jossa pappi joillakin taikasanoilla kutsuu „leivän ja viinin alle“ Kristuksen ruumiin ja veren, vaan yhteisestä rakkausateriasta, jota kristittyjen oli tapana viettää. Olen kirjassani (s. 78 ja 79) väittänyt, että tällaisia aterioita oli Jeesuksen tapana viettää opetuslastensa kanssa jo ennen kuolemaansa. Tälle viimeiselle aterialle antoi niin juhlallisen luonteen selvä viittaus hänen lähestyvään kuolemaansa: „Minä sanon teille, etten suinkaan enää juo tästä viinipuun tuotteesta silhen asti kuin juon sen uutena Isäni valtakunnassa“ (Matt. 26:29) nim. silloin kun se on maan päälle perustettu. Se jätti opetuslapsille mieleenpainuvan muiston ja siitä lähtien heillä oli tällaisissa tilaisuuksissa tapana muistella hänen kuolemaansa ja samalla odottaa hänen palaamistaan (1 Kor. 11:26).

Se, mikä antaa tuolle yhteiselle aterialle sen historiallisen perustan, on paitsi Paavalin kirje, ennen kaikkea „Kahdentoista apostolin oppi“, tuo perinvanha kirjotelmä. Sen toisessa osassa luetaan ne eukharistia-rukoukset, mitkä näissä tilaisuuksissa laulettiin, kuten jo Markus kertoo (14:26).

„Me kiitämme sinua, pyhä Isä, sinun pyhästä nimestäsi, jolle olet valmistanut asuinsijan meidän sydämissämme, ja tiedosta (gnoosis) ja uskosta ja kuolemattomuudesta, jotka olet meille ilmottanut Jeesuksen, palvelijasi kautta. Ruokaa ja juomaa olet ihmisille antanut ravinnoksi, jotta ne kiittäisivät sinua, mutta meille olet antanut henkistä ravintoa ja juomaa ja ikuista elämää palvelijasi kautta. Muista Herra seurakuntaasi, pelasta se kaikesta pahasta ja tee rakkaudessa täydelliseksi. Ja vie se pyhitettynä neljästä taivaansuunnasta kokoon valtakuntaasi, jonka olet sille valmistanut. Tulkoon armo ja kadotkoon tämä maailma. Hosianna Davidin Jumalalle. Joka pyhä on, tulkoon: joka ei ole, tehkööön parannusta. Maranatha (Herra tulee) Amen.“

Omituista tässä runossa on, että se Herra (Mestari), jota tässä rukoillaan, ei ole Jeesus, vaan Jeesus on ainoastaan hänen „palvelijansa“, joka on hänestä ilmottanut. Pienintäkään viittaustakaan Jeesuksen „sovintokuolemaan“ ei tässä ole. Hyvin voimakkaasti kohdistetaan ajatukset „Herran tulon“ valmistamiseen ja armon ja rakkauden valtakunnan pystyttämiseen entisen maailmanjärjestyksen sijalle.

Nyt on kysymys: millä ajalla vietettiin veljes-illallista ylläkuvattuun tapaan? Se ei tapahtunut kirkollisen traditsioonin päästyä voimaan vaan se on pikemminkin kaikua esikristillisiltä ajoilta, se kuuluu niihin salaisiin seurakuntiin, joissa Jeesus vaikutti ennen julkista esiintymistensä. Ja näiden salaisuuksia Paavali ei korintilaisepistolasakaan ilmaise (2: 6; 3: 1, 2).

Mitä Paavalin „ylösousemus-kertomukseen“ tulee, saattaa jokainen verrata Paavalin kertomusta (1 Kor. 15:5-8) ja katsoa, pitääkö se yhtä evankelisen kertomuksen kanssa.

302 Kysymys N. M. Luettuani V. H. V:n kirjan „Onko Kristus historiallinen todellisuus?“ tulin aivan jokapäiväistä ajatuskykyäni käyttäen keksineeksi samanlaisen selityksen kahdesta Jeesuskesta, kuin Tietäjän toimittaja tämän vuoden Tietäjän 5:nnellä sivulla julkaisi „salatieteellisenä vastauksena“. Onko minunkin keksintöni salatieteellinen taikka onko toimittaja saanut vastauksen, jonka hän antoi, jollakin toisella tavalla kuin minä?

Vastaus. On varsin luonnollista, että arv. kysyjä keksi selityksen kahdesta Jeesuskesta lukiessaan V. H. V:n kirjaa, koska V. H. V. kirjaa kirjoittaessaan ajatteli samaa salatieteilijöille vanhastaan tuttua asiaa, josta hänkin – V. H. V. – oli kuullut. Minun ei tietysti tarvinnut V. H. V:n kirjasta keksiä asiaa, joka oli minulle tuttu.

303 Kysymys. S. C. Luin äsken „Hufvudstadsbladetista“ artikkelin *Abdul Baha, en persisk religionsfilosof*, jossa esitetään Abdul Bahan oppia ja elämää mieltä kiinnostavalla tavalla. Onko Tietäjän toimitus kiinnittänyt huomiotaan yllämainittuun uskonnolliseen liikkeeseen ja erittäin siihen bahaismin oppiin, ettei ihminen jatka kehitystään tällä, vaan henkisemmällä tasolla?

Vastaus. Vuoden 1911 Tietäjässä, siv. 290-298, oli kirjoitus nimeltä *Behai-liike*. Tämä liike on mielestämme tärkein ilmiö tätä nykyä islamilaisessa maailmassa. Abdul Beha, joka viime vuosina on liikkunut Europassa ja Amerikassa, on kaikkialla teosofisissa piireissä otettu vastaan suurimmalla kunnioituksella ja ihastuksella. Hänen oppinsa näkyy olevan enemmän eettillistä kuin metafyyssillistä laatua. En tiedä, miksi hän salaa tietonsa jälleensyntymisestä, jos se tieto hänellä on; mutta mahdollista on myös, ettei Abdul Beha vielä sitä tiedä omasta kokemuksestaan.

304 Kysymys. J. G. Milloinka jälleensyntyvä minä astuu siihen fyysilliseen ruumiiseen, joka hänelle karmallisesti kuuluu?

Vastaus. Jälleensyntyvä minä sidotaan siittämishetkellä tulevaan fyysilliseen ruumiiseen n. k. permanenttisen atomin kautta (kts. Sal. Sanakirjaa), mutta herääminen uuteen personalliseen tajuntaan – „laskeutuminen aineeseen“ – tapahtuu vähitellen siihen saakka, kunnes minätajunta on lapsessa herännyt.

305 Kysymys. A. P. Kuinka voi ihminen kehittyä ja tulla suvaitsevaiseksi ja lempeäksi ja sanalla sanottuna kaikin puolin hyväksi? Ensimmäisenä tulee kyllä selvä vastaus Jeesusken sanoista: „joka tahtoo minun perässäni tulla, kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua.“ Kun nyt en voita alemmaa manasta, vaan tämä on niin suuri herra, että se tahtoo päästä voitolle, – johtuuko tämä vaikeus

entisistä syistä vai eikö aikani vielä ole tullut, vaikka sielussani onkin kaipuu jumalallista valoa kohti?

Vastaus. Samanlainen kokemus on useimmilla ihmisillä. „Hiljaisuuden ääni“ kutsuu alemmaa manasta tappajaksi – kaiken hyvän tappajaksi ihmisen sielussa – ja sanoo, että tappaja on „tapettava“. Tämä useimmissa tapauksissa ei voi käydä pänsä muuten kuin pitkällisen, säännöllisen mietiskelyn kautta. Sentähden ihminen kulkiessaan hyvän tietä täydellisyyden ihannetta kohti ennen kaikkea tarvitsee kestävyyttä, järkähtämättömyyttä, väsymättömyyttä ja iloista nöyryyttä. Alempi manas on itse vuosituhansien tulos, siksi sen voittaminen ei tapahdu päivässä.

306 Kysymys. A. P. Jos mies ja vaimo ovat vihittynä pariskuntana ja jommalla-kummalla olisi todellinen halu muovata itseään ja kaiken puolin tulla paremmaksi ja päästä himojen orjuudesta, niin eikö hänellä olisi oikeus asua erillään vaimostaan tai miehestään, kuitenkin huolta pitämällä perheestään, jos hänellä on? Tämä tietysti kyllä on itsekunkin itsensä harkittava ja tehtävä, mutta mitä mieltä te olisitte tässä asiassa?

Vastaus. Jos ihminen todella tahtoo voittaa itseään, ei hänen tarvitse turvautua äkkijyrkkiin tekoihin. Voitettava löytyy hänessä itsessään eikä ole välittömästi riippuvainen fyysisen ruumiin teoista. „Olkaa maailmassa, muttei maailmasta.“ Kun ensin sieluelämä puhdistuu ja kaunistuu, muuttuu itsestään ulkonainen elämä, mikäli se ei ole meistä yksin riippuvainen. Suurin taito on kasvaa näkymättömässä ja tuntemattomana, ainoastaan oman jumalansa kasvojen edessä.

307 Kysymys. N. M. „New-Yorkin Uutisten“ 19 numerossa ja „Kotimaan“ 35 numerossa tänä vuonna kerrotaan syytettävän Leadbeateria Alcyonen siveettömästä käsittelystä ja Annie Besantia Leadbeaterin menettelyn suosimisesta. Perustuukohan tuo syytös tosiasioihin?

Vastaus. Paras vastaus tähän kysymykseen lienee tuomioistuimen äskeinen päätös Intiassa. Sen mukaan Mr. Leadbeater ja Mr. Krishnamurti (Alcyone) vapautettiin täydelleen kaikesta syytteenalaisuudesta ja syyttäjä (Alcyonen isä) tuomittiin maksamaan kaikki kulungit.

308 Kysymys. N. M. Onko kiroileminen, tupakanpolto ja lihan syöminen haitaksi henkiselle kehittämiselle ja jalostumiselle?

Vastaus. Mainitut tavat ovat haitaksi ihmisen käyttövälineille, sekä hienommille että fyysisille, ja niin muodoin välillisesti myös hänelle itselleen henkisenä olentona, mutta välittömästi ei mikään ulkonainen voi saastuttaa ihmisen henkeä.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA.

309 Kysymys. A. P. Tarkottaako Mark. 13 luku „maailman lopulla“ tämän manvantaran loppua? Esim. 31 v. sanotaan: „Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa.“

Vastaus. V. H. V. Raamatussa ei ole noudatettu mitään yhtenäistä järjestelmää eikä sanatapojen tarkkuutta. Mark. 13 luku on kokoelma eri aikoina lausuttuja mietelauseita, joista muutamat tarkottavat lähempiä (v. 30), toiset kaukaisempia asioita. Kysymyksessä mainittu lause tarkoittaa, että maailma alituisesti muuttaa *muotoansa* (1 Kor. 7:31, 1 Joh. 2:17), mutta siinä oleva Jumalallinen Järki ja Tajunta pysyy häviämättömänä. Manvantaroista tuskin Jeesus puhui julkisissa opetuksissaan, sillä hänen sanojensa mukaan ei pitänyt „sureksia huomisesta päivästä“.

310 Kysymys. S. N. Mitä tarkotetaan raamatussa „apostolin“ nimellä? Onko se sama kuin nykyisellä nimellä sanotaan „astraliseksi selvänäkijäksi“? Ja onko „profetta“ sama kuin nykyisellä nimellä sanotaan „mentaalinen selvänäkijä“?

Vastaus. V. H. V. „Profetta“ merkitsee „julkilausuja“ tai „ennalta-lausuja“ ja tarkoittaa henkilöä, joka kuuluttaa julki sisältä saatua (jumalallista) ilmoitusta. I Sam. 9:9 sanotaan: „Se, mikä *nyt* on profetta (nabhi), kutsuttiin *muinoin* näkijäksi.“ Tämän „näkemisen“ eli „kuulemisen“ kehittämiseksi oli Israelissa erityisiä „profettakouluja“. Aikojen kuluessa alentui „profetan“ nimitys alenemistaan, niin että se U. T:ssä on alempi nimitys kuin „apostoli“ (1 Kor. 12:28). „Apostoli“ merkitsee „lähettilästä“ ja siksi Jeesustakin voitiin kutsua apostoliksi (Hepr. 3: 1, vrt. John. 17:18). Useita henkilöitä kutsuttiin apostoleiksi (Ap. T. 14:14, Room. 16:7, 2 Kor. 8:23, Fil. 2:25), mutta mikäli nimitystä käytettiin varsinaisessa merkityksessä, tarkotettiin niitä, jotka olivat itse, vaikkapa sisäisillä tasoilla (I Kor. 9: 1), nähneet Kristuksen ja saaneet häneltä käskyn levittää määrättyä sanomaa. Heillä on merkkinä „ihmeet ja voimatyöt“ sekä ennen kaikkea „kärsivällisyys“ (2 Kor. 12:2), fanatismiin vastakohta, kuten ainakin ikuisuuden työntekijöillä. (Lisäys P. E.:ltä: „nimitykset *profetta* ja *apostoli* tarkoittavat siis Vihityitä, jotka ovat tekemisissä korkeampien maailmoiden kanssa, vaikkeivät he välttämättä ole selvänäkijöitä astralis-mentalis-fyysillisessä kolminaismaailmassa“.)

311 Kysymys A. P. Mitä tarkoittaa Joh. Ilm. 20:13 ja 14: „Ja meri antoi takaisin ne kuolleet, jotka siinä olivat, ja kuolema ja tuonela antoivat takaisin ne kuolleet, jotka niissä olivat, ja ne kukin tuomittiin töidensä mukaan. Ja kuolema ja helvetti heitettiin tuliseen järveen. Tämä on toinen kuolema?“ Mitä kuolleita nämä olivat, koska ihminen on ikuisesti henkinen ja kuulematon olento?

Vastaus V. H. V. Senpätähden ihmistä eivät voikaan pidättää tuonelat eikä helvetit vaan hän tulee takaisin maan päälle kokemaan töittensä seurauksia. Tämä tapahtuu yhtämittaa. „Tuomitseminen“ merkitsi hepreankielessä „hallitsemista“ kuten Israelin aikaisemmat hallitsijat olivat „tuomareita“. Ensimmäinen kuolema on pienten ihmiselämän välinen hiljaisuus, toinen kuolema suurempien maailmankausien välinen tulimeri, jonka yli on vaikeampi säilyttää itsetietoisuutta. Mutta symbolilla on monta merkitystä.

312 Kysymys S. N. Onko Intiassa vuosiluku sama kuin Euroopassa?

Vastaus. Länsimaalaisen sivistyksen kanssa Englanti on vienyt Intiaan kristillisen ajanlaskunkin. Mutta muhamettilaiset, joita Intiassa on paljon, kirjottavat tänä vuonna v. 1331. Brahmaineilla on taas oma ajanlaskunsa; sen mukaan on tänä vuonna Kalijugan vuosi 5015. Muuan kalenteri (*Tirukkanda Pauchanga*), joka ilmestyi v. 1887, laskee, että sinä vuonna oli maailman (aurinkojärjestelmän) synnystä kulunut 1,955,884,687 vuotta.

(Tietäjä 1913 Syyskuu N:o 9, ss. 357-358)